

Handläggare
Jonas Uebel
08-508 269 53
jonas.uebel@stockholm.se

Till
Fastighetsnämnden
2016-02-02

Riktlinjer för social investeringsfond i Stockholms stad. Remissvar.

Förslag till beslut

Fastighetsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen om Riktlinjer för social investeringsfond.

Åsa Öttenius
Förvaltningschef

Pontus Werlinder
Avdelningschef

Sammanfattning

Fastighetskontoret ser mycket positivt på intentionerna att motverka utanförskap och social utsatthet genom insatser som avser höja samhällsnyttan. För fastighetskontorets vidkommande är inte ytterligare investeringsmedel en lösning för att realisera investeringar som avser höja samhällsnyttan på bekostnad av minskat driftsnetto.

Utlåtande

Stockholms stad har inrättat en social investeringsfond med syfte att motverka utanförskap och social utsatthet. Genom investeringsfonden ska ekonomiska medel föras från kostsamma insatser när problem uppstått till kostnadseffektiva förebyggande åtgärder.

Investeringsfonden ska komplettera och stödja stadens ordinarie arbete med att förebygga social utsatthet vilket bland annat innebär att arbetet behöver samordnas med det arbete som bedrivs av kommissionen för social hållbarhet. Stadsledningskontoret anser att följande krav ska ställas på de projekt som finansieras med medel från fonden. Projekten ska

- bidra till genomförandet av kommunfullmäktiges mål,

Fastighetskontoret
Utvecklingsavdelningen

Hantverkargatan 2
Box 8312
104 20 Stockholm
Växel 08-508 270 00
fastighetskontoret@stockholm.se
stockholm.se/fastighetskontoret

- ge samhällsekonomiska vinster och minskade kostnader för Stockholms stad,
- främja utveckling och implementering av kunskapsbaserade arbetsätt,
- stärka helhetsperspektiv i samverkan inom staden och om möjligt med andra aktörer,
- ge möjlighet till systematisk uppföljning och utvärdering.

I förslaget från stadsledningskontoret så föreslås att alla stadens nämnder ska kunna söka medel från den sociala investeringsfonden och att medel ska kunna beviljas för satsningar riktade till kommunens samtliga målgrupper. Medlen från fonden ska kunna användas för att utveckla, införa, följa upp och utvärdera den aktuella insatsen.

Förslaget är en modell som innebär att medel återförs till fonden motsvarande den utgiftsminskning som uppstått till följd av insatsen. Återföringsperioden begränsas till sex år, därefter görs en slutlig justering av ordinarie budget för de verksamheter som berörs. Insatser för vilka effekterna uppstår efter mer än sex år, samt projekt som misslyckas med att ge ekonomiska effekter, undantas från fondens återföringskrav.

En viktig utgångspunkt för den sociala investeringsfonden är att vidtagna insatser ska ge mätbara effekter varför krav ställs på en organisation och beredningsprocess som skapar förutsättningar för detta. Mot denna bakgrund behöver funktioner för samordning, beredning, vetenskaplig granskning, beslut och utvärdering och uppföljning inrättas för arbetet med fonden.

Kontorets analys

Grunden för fastighetskontorets arbete är kombinationen av samhällsnytta och affärsmässighet i syfte att realisera kommunfullmäktiges mål. Resultatet är en kombination av ekonomisk vinst och uppfyllelsen av övrig samhällsnytta enligt ägardirektivet, så som de framställs i stadens budget. Vid avsteg från affärsnytta ska detta särskilt motiveras utifrån de sociala mål som kommunfullmäktige angett. Dock så åläggs fastighetskontoret ett avkastningskrav som fastställs av kommunfullmäktige i stadens budget. Beroende på avkastningskravets storlek gör detta att fastighetskontoret många gånger behöver prioritera projekt med ekonomisk bärighet framför mindre lönsamma samhällsnyttiga projekt.

Den kommunala lagstiftningen runt investeringar är till sin natur mycket restriktiv. De kommuner som använder begreppet social

investeringsfond enligt remissen, hanterar heller inte utbetalningen ekonomiskt som investering. Om detta är tanken bakom den utremitterade investeringsfonden så behöver detta klargöras då det är svårt att förstå vad som avses då olika begrepp används.

Svårigheten för fastighetskontorets vidkommande är att de insatser som avser höja samhällsnyttan, samtidigt som det ger ett negativt driftsnetto, inte avhjälps med ökade investeringsmedel. För fastighetskontoret skulle det behövas möjlighet till nedskrivning av en investering, alternativt direkta bidrag.

Tanken bakom den modell som föreslås, där medel återförs till fonden motsvarande den utgiftsminskning som uppstått till följd av insatsen, är i sig god men fastighetskontoret menar att den i realiteten är svår att genomföra. I de fall då investeringar kan räknas hem på sikt genom lägre driftskostnader kan fastighetskontoret redan idag hantera dessa givet att kontorets tilldelade investeringsram är tillräcklig, särskilt som fastighetskontoret enligt stadens budget primärt ska tillhandahålla lokaler för stadens eget bruk. Om det går att påvisa utgiftsminskningar för annan verksamhet i staden till följd av en investering i fastighetskontorets bestånd på ett annat sätt än idag så skulle detta vara välkommet då det skulle vara lättare att motivera den enskilda investeringen. Men givet att det är en stadsintern hyresgäst finns det redan idag en process för detta. Om återföringskravet kan härledas till att ”gynna” en tredje part i staden, det vill säga i detta fall en tredje förvaltning så uppkommer frågan vem som ska avgöra hur stor den besparingen är? Det kan även ur ett demokratiskt perspektiv ifrågasättas huruvida denna tredje part (till exempel en nämnd) ska avkrävas en besparing man inte varit med att fattat beslut om? Vidare torde lejonparten av potentiella besparingar drabba andra aktörer än staden – primärt landsting och stat. I dessa fall faller idén med en återföring till fonden.

Fastighetskontoret ser avslutningsvis en risk med att investeringsfonden riskerar leda till en ökad byråkratisering av en process som idag, givet ovanstående resonemang, redan är en integrerad del i kontorets och stadens arbete.

Slut

Bilagor

1. Remissen